

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 47.

V Ptiju v nedeljo dne 27. decembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Velikanska bitka v Galiciji in na Poljskem je končala s krasno zmago avstro-ogrskih in nemških armad. — Boji se nadaljujejo. — Rusi se pomikajo povsod nazaj. — Na Srbskem se pripravljajo novi odločilni boji. — Francosko-angleška ofenziva v Flandriji popolnoma vstavljenata.

Nemški parniki so bombardirali angleško obal. — Turki napredujejo.

Božič je . . . pa kaj bočemo, letošnji božični prazniki nam tudi ne dajo veselja in časa, govoriti o čem drugem nego o tej ogromni, titanski vojni, v katero so sovražniki i našo prelepo domovino potegnili. Letošnjo božično zvonjenje je obenem mrtvaško zvonjenje za tisočero mladih bitij. Krvavi, brezsrečni Božič je to . . .

Pa kaj bi tožili; mi nismo zakrivili te svetovne vojne. Mi se le branimo proti neštevilnim sovražnikom, ki so menili s svojimi krvavimi rokami naše domovje raztrgati. Mi se branimo za naš rod, za naš dom, za našo družino. Na naši strani je torej pravica in z njo resnica!

Ta pravica pa se tudi že izkazuje. Kar je avstro-ogrsko in z njim zvezano nemško orožje v zadnjih mesecih v naravnost nepričakovanem in nedoseženem junaštvu storilo ter doseglo, to je nekaki globoki memento mori za sovražnike, to je pa tudi za nas vzrok ponosnega navdušenja. V zadnjih dneh zlasti dvignil se je avstrijski ponos kakor plamena ognja proti nebu. Kajti dosegli smo tako velike in odločilne uspehe, da jih priznavajo celo že naši nasprotniki sami.

V prvi vrsti je treba omeniti največjo zmago, kar jih pozna svetovna zgodovina, to je naša in nemška zmaga na severu. Rusija vrgla je vse svoje neštete milijone evropskega in azijatskega vojaštva proti našim in nemškim mejam. Hotela je s svojo premočjo naravnost zadušiti ves odpor in si zasiguriti prosto pot v Berlin ter na Dunaj. Lemberg smo izpraznili, Krakova je bila že v nevarnosti, mogočna naša trdnjava Przemysl je že drugič oblegovana. Medtem ko so Nemci bili svoje velikanske bitke

proti Francozom in Angležem, hoteli so Rusi pomandratiti avstro-ogrsko armado in jo pognati nazaj. Posrečilo se jim ni; kakor železni zid je stala naša armada, nepremagljiva in nerazrušljiva. In zdaj, ko je nemška armada pod poveljstvom slavnega zmagovalca generalfeldmaršala Hindenburga z večjimi močmi dosegla celo vrsto krasnih zmag ter končno zavzela tudi največje industrijsko mesto na Poljskem, Lodz, zdaj potisnila je obenem tudi naša armada naprej. Združeni dosegli so Nemci in Avstro-Ogorji krasno zmago. Na vsej velikanski fronti pomika se Rus nazaj, zasledovan od naših neutrudljivih čet. Zadnja poročila sicer pravijo, da se Rusi zopet zbirajo in nanovo vstavlja.

Ali pomagalo jim ne bode mnogo, kajti prva odločilna zmaga nad Rusi je izvršena. V kratkem pa je upati, da bode pričelo tudi bombardiranje ruske velike trdnjave Varšave, nad katero itak že nemški "Zeppelini" krežijo. Z veseljem gledamo torej lahko v bodočnost!

Istotako veseli pa so lahko naši zvesti nemški zavezniki, kajti njih hrabrost in mogočnost občuduje danes pač ves svet. Gotovo je, da je Anglija bila prepričana, da bode kmalu Nemčiji vsaj na morju konec napravila. Ali zmotila se je grozovito. Kajti vkljub velikanski angleški premoči na morju dosegli so nemški parniki že jaka lepe uspehe in pripravili sovražnika v hudi strah. Nemškim mornarjem je smrt naravno postranska stvar; prva stvar jim je domovina, ki jo branijo častno in uspešno. To dokazuje zlasti zadnji napad nemških parnikov na vzhodno obal Anglike, ki je povzročil med hladnokrvnimi kramariji onkraj kanala mrzlično vznemirjenje. Ni-

kjer niso naši sovražniki več varni, — ne na suhem, ne na morju, ne v zraku! Povsod jih zasleduje naša pravična moč . . .

Kakor vedno ugodno, držijo se nemške armade tudi na Francoskem in v Belgiji. Odločitev tam še ni padla, ali pod nobenim pogojem ne more biti ta odločitev za nemške naše zavezničke neugodna. V jeklenih kleščah držijo Nemci ošabnega sovražnika in ga nočejo več izpustiti.

Na Srbskem pripravljajo se še novi dogodki, ki pa bodejo brzkone še v par dnevi dozoreli. Dežela kraljemorilcev se je sicer dolgo časa zanašala na rusko pomoč. A zdaj ji je pač tudi to upanje minulo.

Tudi Turčija napreduje proti našim sovražnikom s prav lepimi uspehi. Obenem se pojavljajo v Rusiji revolucionisti poskusi, v angleških kolonijah se dviga islamsko ljudstvo, ki ga kliče zelena zastava preroka v sveto vojno, — vse za nas ugodni znaki.

Dal Bog, da bi nam božični zvonovi zapeli tudi zmago nad vsemi našimi trinogi!

* * *

Poročilo iz severa od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 21. decembra. Uradno se danes opoldne razglaša:

V Karpatih dela naš napad na zgornjem delu reke Latorca dobre napredke. Severno-vzhodno od Lupkowskega pasa ob fronti severno od Krosno-Tuhowa ter ob spodnjem Dunajecu se močno naprej bojuje.

Položaj na južnem Poljskem se ni spremenil.

Namestnik generalštabnega šefa:

v. Höfer, fml.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

O veliki nemško-avstrijski zmagi na Poljskem piše glasilo našega zunanjega ministerstva „Fremdenblatt“:

Zmaga zvezanih ni presenečenje, pa tudi ni hipni uspeh, marveč močni zaključni kamen z železno doslednostjo kamen na kamnu zgrajene stavbe; in to poroča še velikanski pomen tega odločilnega uspeha, ki so ga zvezani Nemci in Avstro-Ogorji na poljskih ter galiških bojiščih dosegli. Poraz Rusov ne bode vplival le na nadaljni razvitek stvari na severno-vzhodnem bojišču, marveč tudi na politične ter vojaške razmere na vseh pozoriščih sedanje svetovne vojne. Z Rusijo so bili tudi njeni zavezni in vazali, ki so stavili na pomoč carjeve države vse svoje nade, odločilno premagani. Članek zaključuje: Najmogočnejša bitka svetovne zgodovine in v nje priborjena velika zmaga pa ostane obenem nerazrušljiv spomenik za zvesto bratstvo z orožjem Nemčije in Avstro-Ogrske. V polni složnosti, vedno le veliki namen splošnega pred očmi, so se nemške in avstro-ogrške armade ne samo na zunaj ramo ob rami v tej bitki borile, marveč so se v resnično prisrčnem tovarištvu v ogromnem bojnem delu delile. Z do smrti pogumnim junaštvom so se nemški vojaki z našimi združenimi borili, eden druga nesebično podpirajoč. Kakor se oziroma z veselim zadovoljstvom na priznanje nemške javnosti za našo armado, ki hrabro in zvesto veliki skupni stvari služi, tako pozdravlja tudi pri nas velika splošnost junake nemške armade v teh veselih dnevih zmage . . .

Nadvojvoda Friderik trdnjavskemu poveljništvu v Krakovu.

Povodom končanja bojev pri Krakovu je izdal vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik krakovskemu trdnjavskemu poveljništvu tole povelje:

Med operacijami, ki so se vršile v zadnjem času v okolini Krakova, je bilo skupno delovanje trdnjave z armado na bojišču umestno in ukazano.

Izredni način, kako je trdnjavsko poveljništvo to izvršilo, ter na ta način mnogo pridomoglo k uspehu armade na bojišču, mi nalaga prijetno dolžnost, konstatirati zlasti tele zasluge trdnjavskega poveljništva v Krakovu: Vedno razumevanje pomena vsake posamezne vršče se operacije tako v širšem, kakor v ožjem okrožju trdnjave; najširše, vsake zakasnitve prosto podpiranje s strani trdnjavskega poveljništva

polno inicijative in dalekoglednosti; zlasti pa je naglašal, da je dala trdnjava skoro do popolnega izpraznjenja dele posadke in kolon vozov in municije na razpolago; dalje je trdnjavsko poveljništvo z izpadi in z ognjem težke artiljerije — eno kakor drugo je bilo prav pogosto izvršeno na inicijativo trdnjavskega poveljništva — vedno zelo spretno poseglo vmes ter tako sovražnika delj časa zadržalo in ustavilo.

Na ta način je trdnjava uspešno pripomogla k dosegici cilja, ki je obstojal v tem, pred vsem ojačiti lastni armadi pripravljenost za boj in na drugi strani oslabiti sovražno armado in jo omajati.

Za to izrekam trdnjavskemu poveljništvu v imenu najvišjega vojnega gospoda svoje posebno priznanje.

To povelje je razglasiti četam.

Nadvojvoda Friderik.

Na bojišču pri Limanovi.

Vojni poročevalec „Tagesposte“ poroča z dne 19. t. m.: Danes sem pod vodstvom polkovnika pl. Hoen-a obiskal bojišče pri Limanovi. Obisk ni bil samo zelo zanimiv, ampak tudi zelo pretresljiv. Vkljub temu, da se že od 12. t. m. neprestano čisti bojišče, smo vendar v streških jarkih videli obilo trupel. Povsod smo našli sledi najljutejših bojev, ki so se na številnih točkah razvili v boje z bajonoti in puškinimi kopiti; kot neme priče teh bojev leže daleč na okrog na stotine razbitih puškinih kopit.

V noči na 11. decembra se je vršil pri nekem brezovem gozdu srdit boj. Videli smo strašne sledove boja. 1200 mrtvih vojakov je tam pokopanih. Grob pri grobu, med temi veliko še odprtih skupnih grobov za še nepokopana trupla ruskih vojakov. Poleg tega je ležalo brezstevilno pušk, municije in druge vojaške opreme. Našli smo tudi grob, v katerem počiva 22 huzarjev. Poleg teh pa počiva v posebnem grobu njihov polkovnik, ki je na čelu svojega polka pri naskoku na višino našel junaško smrt.

Povsodi na našem potovanju smo našli globoke luknje, katere so napravile granate. Poprek po dolini se vlečejo celi streški jarki. Limanova sama kaže strašne posledice obstrelovjanja. Obilo hiš je zgorelo, pri mnogih so pa poškodovane strehe in zidovje. Posebno veliko je trpel mestni del pri kolodvoru. Počasi se vrača običajno življenje v Limanovo. Ljudje se zopet vračajo v svoja bivališča, trgovine se odpirajo in vse kaže svoje veselje nad sijajno zmago avstrijskega orožja proti tako premočnem sovražniku.

Tiha noč, sveta noč . . .

Pravijo, da so naši strastni sovražniki v svojem divjem fanatizmu pokopali krščanstvo, nameč tisto lepo krasno krščanstvo, katerega temelj je čista ljubezen do bližnjega in ki ne pozna ničesar druga od te ljubezni. Pa res, — na jugu in severu, na vzhodu in zahodu Evrope, pa tudi v daljni vzhodni Aziji, v južni in severni Afriki, — povsod teče kri v potokih, povsod divjajo neštete množice v neznanem sovraštvu druga proti drugi, povsod se meče kulturne bisere človeštva v blato . . . In krščanstvo? Meč in kri govorita, pa ne več besede ljubezni, ne več besede priateljstva, — le divjo pesem starodavnih časov vse uničujočega sovraštva . . .

Tam na bojni planjavi ležijo mrliči, drug poleg druga, krčevito grabijo v mrzlo zemljo in z mrtvimi očmi zrejo proti sinjemu nebu, na katerem se je pred tisočerimi leti pojavila sve-topisemskim pastirjem angelska prikazen.

Pa tudi sedaj, raz vaške cerkvice doni milo božično zvonjenje in tisočero otroških grl zapoje starodavno nežno pesem:

„Tiha noč
sveta noč . . .“

Božično drevesce lesketa v stoterih lučicah in kakor zamknjeno v rajske krasote zre otroško oko v pozlačena jaboljka na malo smrečici, ki nam je že tako dolgo simbolj božične sreče . . .

Ali ne samo otroško oko gleda, ne samo otroško srce čuti to božično veselje in to sveto navdušenje, ki premaga celo najhujše gorje in najglobjo žalost. Na božični večer postane vsakdo otrok, kdor si je znal v težkem tem življenju še obraniti vsaj čut čiste in verne mladosti. Vsakdo prežene na božični večer vse megle svoje duše, srce se mu zjasni in nežna sreča prešinja njegove živce . . . Kdor ne pozna božičnega veselja, ta je bolan, slab, izrabljen, ta je izgubljen za vso sedanost in vso bodočnost . . .

Gotovo, v naši širni domovini ni hiše, ki bi imela v letošnji božični noči polno srečel. Povsod manjkajo sinovi in možje, očetje in brati, — ki stojijo tam v sovražnikovi deželi, v snežnem viharju, puško v roki, z golo sabljo, da nas stražijo pred ono krivoversko, podivljano azijatsko druhal, katera nam je na povelje kravavega carja-batjuške napovedala smrt . . . Mnogo mater, žen, otrok hodi danes v črni obleki, v žalostni obleki, pa ne more niti vejice domače smreke na gomilo ljubljenega junaka položiti.

Grenko, hudo je letosno božično veselje za vse, za vsacega v tej državi, ki je vkljub neskončni miroljubnosti svojega božansko-ljubljenega vladarja bila prisiljena, potegniti ojstri meč. Vse žaluje in povsod sedijo mrtvi pri božični mizi, mrtvi stojijo nemo in nevidno pod božičnim drevescem, mrtvi nas obdajajo in se nam žalostno smejhajo . . .

Dunaj, 20. decembra. Vojni poročevalec „Neue Freie Presse“ Roda-Roda poroča svojemu listu: V petek sem obiskal bojišče Limanovo, pozorišče srditih bojev. Na stotine še nepokopanih trupel leži okoli. Ta so se huzarji in honvedi borili s puškinimi kopiti. V zopet osvojenem Novem Sandecu sem našel vesele obraz. Naše armade so morale hitro pridobivati tla in stoje sedaj že daleč vzhodno ker ni videti nobenega trena več. Kraji so čudovito malo trpeli, celo Stari Sandec, ki je moral pretrpeti rusko obstrelovjanje, je nedotaknjen. Prebivalci se vračajo na svoje domove. Zahodnogališko petrolejsko ozemlje Gorlice Jaslo je zopet v naši posesti. Iz Przemysla sem dobil brzjav, ki pravi, da vlada v trdnjavi najboljše razpoloženje.

Angleška obal bombardirana.

Ponosni so Angleži na svojo mornarico, s katero obvladujejo vsa morja in ki jim daje baje zaščito, da jih nikdo ne more napasti. Ali res dosedanji potek svetovne vojne dokazuje, da ni velikost in število mornarice merodajno, marveč tudi duh in pogum ter navdušenje v dotedni mornarici. To se je videlo kakor rečeno, že od vsega začetka vojne sem. Vsa velikanska angleška mornarica ni mogla proti nemški ničesar storiti in ničesar doseči. Nasprotno so pa posamezni nemški parniki, kakor n. p. „Emden“, angleški trgovini velikansko škodo povzročili. Poleg tega so se pričeli pojavljati nemški podmorski čolni, ki so zaporedoma angleške morske velikane potopili in jih uničili. Eukrat pred meseci, so nemški parniki tudi že vkljub angleškim morskim velikanom in vkljub povsod položenim minam poskusili bombardirati sovražnikovo obal. Zdaj so napravili drugi tak poskus, še z večjo hrabrostjo in še z lepšim uspehom. Nekaj nemških parnikov priplulo je namreč natrhom do vzhodne angleške obale, bombardiralo celo vrsto manjših mest in napravilo ogromno škodo. Uradna poročila pravijo o tej junaški ekspediciji nemških parnikov med drugim:

„Prvič po več kakor 100 letih se je zgodilo, da je bila obal Angleške obstrelovana. Na obtežju delajo sedaj obsežnejše varnostne pravne. Prižiganje plina po ulicah je prepovedano. Ponekod so svetovali prebivalcem, da naj ostanejo doma. „Politiken“ poroča iz Bergena: Anglia je zopet postrila pristaniške predpise ter neutralni plovbi naložila velike težkoče. Tako so streljali na norveški parnik „Irma“ pred pristaniščem v Tyni. Oddali so 2 strele. Ladja je bila primorana čakati na odprttem, viharnem morju 30 ur, predno je dospela pomoč.“

„Secolo“ pravi, da znaša škoda v Scarbo-

Vsi praznujemo božične dneve, — vasi, prav vasi! Doma in v vojni! Da, tudi v vojni. Kajti gotovo je, da se bodejo naši hrabri junaški vojaki na božični večer istotako lepih mladostnih sanj in svetih čarov tih noči spominjali. S puško v roki, na goli zmrznjeni zemlji, smrti oko v oko, — in vendar s sladko zavestjo, da je božična, sveta noč . . . Doma sedijo mali bratci in sestrice okoli jasic in se spominjajo njega, brata, očeta, ki stoji tam ob sovražnikovi meji in nas straži pred nasprotnikom, nam čuva prekrasno domovje . . . Ti vojak pa čutiš božično veselje v izpolnjevanju svoje prekrasne dolžnosti. Ti veš, da tvoja prelita kri pomaga odrešenju domovine, da se žrtvuješ na oltarju najvišjega in najsvetuješega, kar ima človek na tem svetu, na oltarju domače grude . . .

Zato imaš vkljub vsem težavam in mukam, junaški moj vojak, najlepše božične praznike . . . Namesto vaških možnarjev pokajo smrtonosni kanoni, namesto polnočnega zvonjenja čuješ divje rožljjanje ojstrih mečev, namesto svečic vidis granate in karteče namesto cerkvenega vonja dihaš rezki duh smodnika . . . In vendar, moj hrabri vojak, vendar imaš najsrečnejši božič; kajti — za tvojo deco, za tvojo mater, za tvojo grudo stojiš v boju, za kulturo in lepoto, za sedanost in bodočnost . . .

Oj božična sveta noč! Vlij tvojo nesmrtno večno milobo v srca trpinčenega, bitega človeštva, prinesi nam kmalu urešničenje večnih besed: Mir bodi ljudem na zemlji . . .

roughu 1 milijon, v Hartleppolu pa poldrug milijon. Iz Pariza poroča list, da so nemške ladje pri svojem umikanju najbrže trosile mine, ki so potopile parnike „Duranter“ in „Elter-water.“

„Nieuwe Rott. Cour.“ komentira brzjavke o pomorski bitki ob angleški obali tako-le: Kar je storil angleški podmorski čoln v Dardanelah s tem, da je potopil turško križarko „Messudije“ je bilo drzno dejanje. Neprimerno več pa je izigralo in ravno toliko bravure je pokazalo nemško brodovje, ki je preplulo skozi nemško in angleško polje min, da odgovori Angležem na „Messudije“ in na bitko pri Falklandskeih otokih. Ponosni in drzni odgovor dokazuje, kak duh vlada v nemški mornarici. Katerikoli je izid bitke, imela bo, ker so nemški topovi sedaj drugič grmeli ob angleški obali, silen moraličen vpliv na prebivalce. Čustvo ponosne nedotakljivosti in varnosti Anglije je izginilo in pomorska bitka dokazuje, da more biti tudi za Anglijo ura maščevanja.

Angleški list „Times“ poroča, da ga ni nobeno še tako pretirano poročilo moglo pripraviti na takšno splošno upoštevanje, kakoršno je videl včeraj. Nemci so očvidno namenoma vsakič spremenili smer topov, da so na ta način lahko obstreljevali čim največje področje. Ladijski topovi so zadeli obrežne baterije ob vhodu v pristanišča in razrušili strehe v bližini stojajočih hiš. V zidovju so zjale velikanske odprtine. Močan potres bi ne mogel napraviti toliko škode, kakor ga je povzročilo to obstreljevanje. Stanovalski del mesta je veliko hujše poškodovan, kakor trgovske ulice in doki. V tvornicah in dokih se dela kakor navadno. Tramvajski in železniški promet je normalen, pač pa se živo počuti pomanjanje plina.

Iz vsega tega je razvidno, da je moralični učinek tega bombardiranja naravnost velikanski. Vkljub vsemu zavijanju in brbranju sovražnikov je vendar resnica, da danes vsa Anglija trepeče pred nemškimi krogljami. Več kot 100 let ni prestopil noben sovražnik angleško obal; zdaj pa se pripravlja vendar časi, v katerih bode Anglia dobila plačilo za svojo perfidnost in zanikernost. Vsaka sila do vremena.

Škoda Belgije vsled vojne.

Francoski profesor Massou objavlja napol uradno štatistiko, glasom katere znaša vsled vojne prizadeta škoda Belgije 5.313.000.000 frankov. Glavne točke tega ogromnega računa so sledče:

Lüttich in okolica	273.000.000 f.
Löwen	186.000.000 "
Namur	120.000.000 "
Charleroi	516.000.000 "
Škoda v kmetijstvu	1.418.000.000 "
Antwerpen	500.000.000 "
Škoda na železnicah in drugih državnih uredbah	1.200.000.000 "
Škoda vsled vstavljeni trgovine	1.000.000.000 "

To je torej skupaj več kot 5 000 milijonov kron. Profesor Massou pravi ob koncu svojih izvajanj: „3 in pol milijarde škode najmanje bi se bilo lahko preprečilo, ako bi se sklenilo po padcu Lütticha z nemškim zmagovalcem mir.“

Belgia in njen zaslepjeni kralj sta se dala ravno zapeljati od angleško francoskih obljub. Zdaj pa že čutijo posledice!

Rusija postavi novih 10 milijonov vojakov?

„Münchener Neueste Nachrichten“ poročajo: „Daily Telegraph“ javlja, da se vrši v Rusiji zopet nova mobilizacija. Rusija bude postavila baje novih 10 milijonov vojakov (?) v vojno.

Ta angleška vest ni drugega nego nekako strašilo. Ali angleško-ruskih groženj se danes itak nikdo več ne boji. Rusi naj mobilizirajo cel pekel in vse svoje sibirske volkove, — nemško avstrijska moč jih bude vendar zdrobila!

Zareče vprašanje

je v sedanjem nezanesljivem vremenu varstvo trupla proti slabim posledicam prehlajenja. Pri tesnobi v prsih, pomanjanju sape, bodenju v rami, bolečinah v prsih itd. naj se ne čaka tako dolgo, da se mora v posteljo, marveč naj

Ruske izgube — 250.000 mož.

Listi poročajo iz Berlina, da se tam na merodajnih mestih javlja, da znašajo nove izgube Rusov v zadnjih rusko poljskih in galiških bojih na mrtvih, ranjenih in vjetih 250.000 mož to je torej en četrt milijona vojakov. Tako velikanskih izgub še ni prinesla nobena vojna.

„Zeppelin“ nad Varšavo.

Dne 7. decembra zjutraj ob 7. uri priplul je neki „Zeppelin“-zrakoplov nad Varšavo. Ruska artiljerija je pričela takoj streljati na hrabri zrakoplov, tudi forti trdnjave so streljali nanj, ali „Zeppelin“ se ni dal predobiti. Najpreje je plul parkrat čez mesto, potem pa vrgel več bomb, ki so napravile mnogo škode. Dve hiši, ena vojašnica in gimnazija so bili razrušeni. Brzjavna zveza Varšave s Petersburgom je pretrgana. „Zeppelin“ je vrgel na Varšavo 18 bomb ter nato čez eno uro nepoškodovan odplul proti Lodzu. V Varšavi pa je bilo 90 mrtvih in 140 ranjenih.

Glasom poročil švedskih listov napravil je obisk „Zepelin“ velikanski strah med civilnim prebivalstvom kakor tudi med vojaštvom. Sploh ni duh ruskega vojaštva več tako dober kakor v začetku vojne. Tako piše n. p. „Svenska Tagbladet“: Veliko število vjetnikov, ki jih dobe Nemci in Avstrijci zdaj vsak dan, je pač dokaz, da duh v ruski vojski ni najboljši. To je dokaz, da je med vojaki zaupanje v lastno vodstvo omajeno in da je morala čet silno trpela.

Feldmaršal Hindenburg poroča svojemu cesarju.

„Vossische Zeitung“ javlja: Feldmaršal Hindenburg je jasno zmago nemške in avstro-ogrške

armade cesarju Viljemu telefonično z naslednjimi besedami: „Zmagalism ona celi črti!“ Ako se ne zgodijo še posebni nepričakovani dogodki, potem se bodojo po sodbi vojaških krovov Rusi do Božiča iz vse Poljske umaknili.

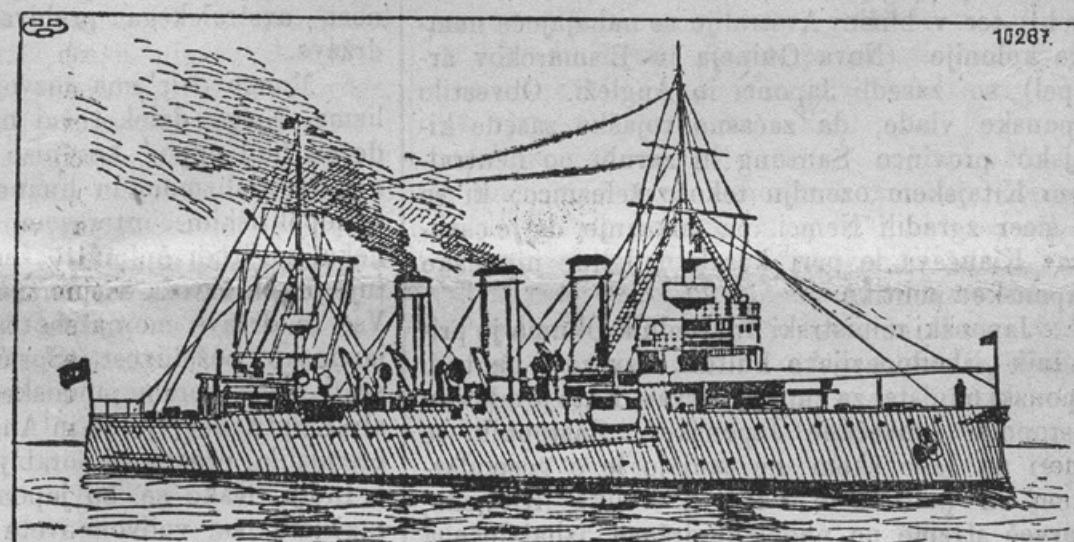
Egipt pod angleškim protektoratom.

K. B. London, 18. decembra. Reuterjeva pisarna javlja: V Egiptu so proklamirali angleški protektorat.

Kakor znano, stal je Egipt doslej pod turškim protektoratom. Ker se dosedanjii egipcovski vladar ni hotel pokoriti angleškemu komandu, pričela so se nasprotja, ki so končala s tem, da je Turčija napovedala Angliji vojno. Zdaj je Anglija s proglašitvijo svojega protektorata nad Anglijo poskusila tudi to deželo v svoje kremlje dobiti. Pravzaprav se je Egipt tudi doslej že nahajal pod angleško nadvlado. Na papirju sicer stal je Egipt pod turško vladu, faktično pa so jo izvrševali Angleži. Angleška sovjeta v Egiptu je izhajala iz okupacije l. 1882. Pod protektoratom v strogem pravnem smislu nam je razumeti le zaščitništvo ene države nad drugo, ne da bi to zaščitništvo tangiralo suverenost, torej mednarodnopravno neodvisnost varovanca. Proklamacija protektorata bi torej pravzaprav pomenila osvoboditev Egipta izpod turške nadvlasti. Ali vsakdo ve, da se Angležem ne gre za svojo osvobodilno vlogo, marveč da hočejo tudi Egipt svojim sebičnim namenom podjarmiti. Sicer postavijo Angleži v Egiptu novega kediva ali sultana. Od izida vse svetovne vojne je seveda tudi bodočnost Egipta odvisna. Za sedaj se pripravlja Turki in Angleži na odločilne bitke v Egiptu.

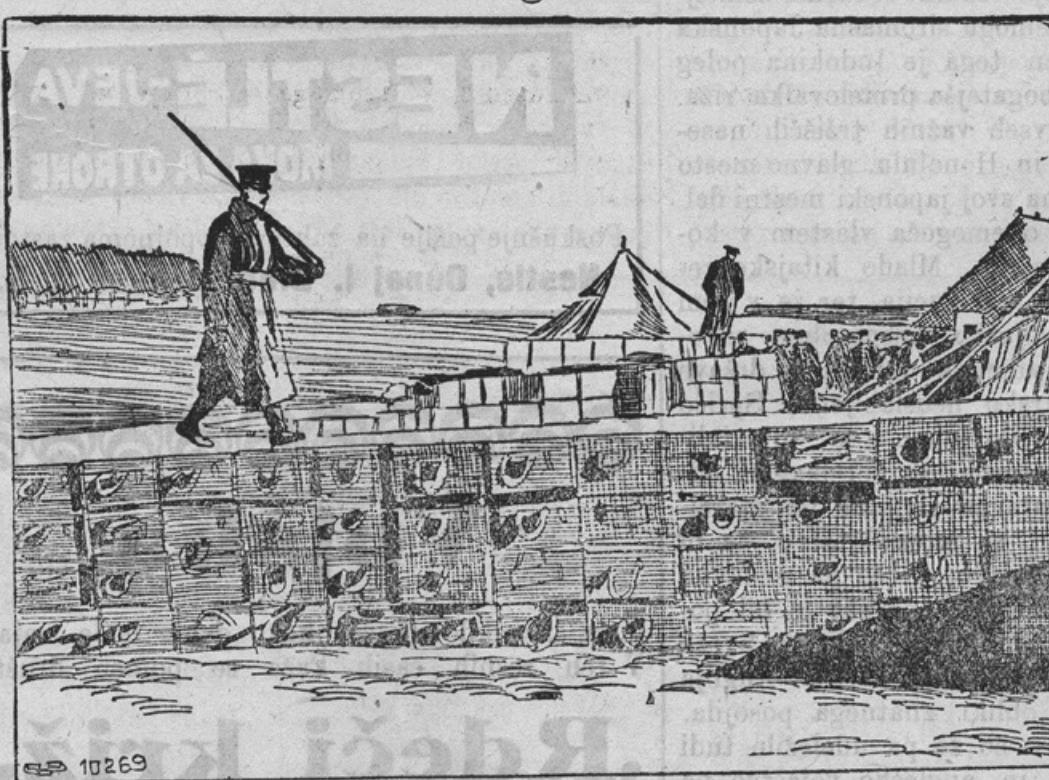
Parnik „Messudije.“

Tarški linijski parnik „Messudije“, katerega sliko danes prinašamo, se je v Dardanelah potopil. Vso moštvo je bilo rešeno. Glasom poročil britske admiralte potopil je parnik angleški podmorski čoln „B. 11.“ Potopljeni parnik bil je leta 1874 zgrajen in je obsegal 9250 ton ter imel 600 mož posadke. Za boj ni bil ta stari parnik več primeren.

Kreuzer, Messudije

Angleška straža.

Englische Schildwache auf einem Munitionslager.

se rabi takoj Fellerjev staroznanji rastlinski esenčni fluid z. zn. „Elzafluid“. Ta odpravi bolečine, raztopi in olajša, omogoči bluvanje in se od mnogih zdravnikov zlasti tudi pri revmatičnih in gihičnih bolečinah rabi ter priporoča 12 steklenic za samo 6 kron franko pošlje edino pristno lekarnar E. V. Feller, Stubica,

Ešaplatz št. 241 (Hrvatsko). Tam zamoremo naročiti obenem milo ali sigurno vplivajoče odvajalno sredstvo Fellerjeve Rhabarbara-krogljice z. zn. „Elza-krogljice“, 6 škatljic franko 4 krone 40 h. Oba domača sredstva zamoremo iz lastne izkušnje najtopleje priporočati.

Slabo vreme na zahodnem bojišču, zlasti v Flandriji, je prečiščilo hitro napredovanje tamošnjih operacij. Cele pokrajine so bile spremenjene v nekako močvirje. Naša slika kaže angleško stražo ob zalogi municije; vsled močvirnate poti ja straža naravnost prisiljena, hoditi po strelivu samem.

maose — — —

General von Falkenhayn.

Šef nemškega generalštava von Moltke je obolen. Vkljub temu, da se mu zopet bolje godi, ne bode prevzel začasno komando. Za načelnika generalštava bil je na njegovo mesto imenovan

Generalleutnant von Falkenhayn.

generalni lajtnant von Falkenhayn, katerega sliko danes prinašamo. Pod njegovim vodstvom vršila se je že cela vrsta zmagovalih bojev zoper zdržane Francoze in Angleže.

Japonski imperializem.

V zmislu ultimata, ki ga je podala Japonska Nemčiji, je bil s padcem Tsingtaua dosežen namen vojne, zakaj edino nemško opirališče v v Izhodni Aziji so zasedli Japonci in Angleži ter uničili nemško brodovje. Tudi nemško otoče v Mikroneriji (Karolinski, Marsalski in Marianski otoki) ter v bližini Avstralije se nahajajoče nemške kolonije. (Nova Guineja in Bismarckov arhipel) so zasedli Japonci in Angleži. Obvestilo japonske vlade, da začasno vojaško zasede kitajsko provinco Šantung in zarobi po neutralnem Kitajskem ozemlju tekočo železnico, ki so jo sicer zgradili Nemci, pa dokazuje, da je osvojitev Kiaučava le prvi korak nadaljne niponske (japonske) politike.

Japonski ministrski predsednik Okuma je predstnik „izhodnoazijske kulturne zveze“, pa tudi japonski minister za zunanje stvari Kato je odločen zastopnik „povečane Japonske“. Zastopniki te smeri na Japanskem ne sanjajo le o gospodarskem in političnem vodstvu velike Kitajske, marveč streme po nadvladi države izhajajočega solnca v Tihem oceanu, ozirajo se poželjivo po Sandviških otokih in Filipinah, ki jih imajo Zedinjene države in opaža se že, da hrepene celo, da bi si gospodarsko prisvojili holandske, sundske otoke in Francosko Indokino v Južni Aziji. V Indomeriji jih mikajo izdatni studenci zemeljskih olj, ki jih na premogu siromašna Japonska nujno potrebuje, razen tega je Indokina poleg Litajske na svetu najbogatejša pridelovalka riža.

Že zedaj so po vseh važnih tržiščih nasejeni japonski trgovci in Honolulu, glavno mesto Sandviških otokov, ima svoj japonski mestni del.

Evropska vojna onemogoča vlastem v kolonijah vsakršno delovanje. Mlado kitajsko republiko ovira domača revolucija ter je v tem trenutku takoreč vojaško nesposobna za obrambo ali napad. Le ameriške Zedinjene države so vojaško in gospodarsko neoslabljeni. Spričo teh razmer se je posrečilo japonskim imperialistom pod vodstvom ministrstva, premagati odpor močnejše parlamentarne skupine ter starejših državnikov, ki so se upirali temu, da bi posiljali v Tsingtau vojaštvu, ki so ga nedavno organizirali nemški častniki. Ultimat je bil poslan Nemčiji še le tedaj, ko se je politička zveza z Anglijo dopolnila še s finančno zvezo. Anglia plača vojne stroške v obliki znatnega posojila. Obleganja v Tsingtavu so se pa udeležile tudi angleške bojne ladje in angleško vojaštvu na suhem, da so nadzorovali vojaški pohod ter da si Japonci sami niso pridobili pravice do vojnega plena.

Nastane pa vprašanje, ali se bo vrlada države izhajajočega solnca dala izrabljati kot pokorna dekla trozvezze ali pa ji bodo uspehi v Kiaučavu povod nadaljnjam imperialistiškim konifikom.

Največ ovira smotre mož izhodnoazijske kulturne zveze gospodarska oslabelost izhodno-

azijske industrijske države. Od rusko-japonske vojne (1904/05), ki je veljala ogromnih človeških in denarnih žrtev, je Japonska gospodarsko pešala in šele v najnovejšem času se je nekoliko razvilo nje gospodarsko življenje. Sedanja vojna pa ga bo zopet ugonobila. Napredovanje japonske industrije v poslednjih desetletjih je za izhodnoazijske razmere sicer občudovanja vredno, vendar pa ni mogel mladi japonski kapitalizem dohiteti napredka velikih starih industrijskih dežel Nemčije, Anglije in Zedinjenih držav ameriških. Zedinjene države postajajo vedno bolj pozorne na izhodnoazijski trg ter so Japonski najvažnejši gospodarski in najbrže tudi vojaški nasprotnik. Da se Zedinjene države niso doslej odločne pobrigale za ta trg, tiči vzrok v tem, da je skušala Unija z velikim naporom pridobiti zase južnoameriški trg. Amerika je pa tudi zraditega bolj miroljubna, ker ji je zaprta pot v Panamskem prekopu, ki so ga na nekaterih mestih zasuli nasadi. Predvsem se pa boji Unija, da bi se zapletla v metež svetovne vojne, ker ji nosi neutraliteta kljub gospodarski škodi trenutno vendarle najboljšo kupčijo. Severna Amerika je ostala navidez mirna, ko so Japonci zasedli otoke v Južnem morju, mirna je ostala med obleganjem Tsingtava, pripravljala se je pa vojaško na ameriških Filipinah in v Honolulu na obrambo ter je opazovala zlovoljno dogodke v Izhodni Aziji. Vesti, da je Amerika poslala vojaštvu v varstvo kitajskih železnic, najbrže niso resnične, nasprotno pa dokazuje umaknitev Jponcev s Karolinskimi in Marianskimi otokov in zasedanje z avstralskimi četami, da so v Tokiju jeli računati z naraščajočim nezaupanjem v Ameriki do Jponcev ter da se obenem hočejo ogniti vsemu, kar bi utegnilo povečati nezaupnost avstralskega prebivalstva do mikadove države.

Mnogo ovir ima razvoj japonskega imperializma. Njega dalekosežni načrti imajo v domači deželi hud odpor, ker niso v nikakem razmerju z industrializmom in financami države. Kolonialnopolitiškim interesom Unije, Holandije in nekoliko tudi onim trozvezje vsekakor nasprotuje in jih ogroža ekspanzijska japonska politika. Vse te države morajo hote ali nehote zavračati japonsko poželjivost. Spričo teh dejstev so vse vesti glede porabe japonskega vojaštva v Evropi ali Egipetu neverjetne in Anglija bi se pač trikrat premislila, preden bi porabljala japonsko vojaštvo v Indiji. Kako se bo japonska azijska politika razvijala pod vplivom svete vojne, še ne moremo presojati. Mikadova država ima vsekakor svojo politiko ter ne bo slabila svoje vojske na evropskih bojiščih ali pa na bojiščih zoper azijska ljudstva v službi trozvezze.

NESTLÉ-JEVA 279
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestle, Dunaj I. Biberstrasse 2. S.

Vojkska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

,Rdeči križ,‘

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Naša trgovina z inozemstvom v mesecu oktobru.

Naš splošni trgovinski promet, ki je v mesecih avgustu in septembra zaradi vojnih dogodkov nazadoval, se je — kakor je nedavno poročalo c. kr. trgovinsko ministrstvo — cel meseca oktobra, to je v tretjem mesecu vojne, znatno dvigati in oživljati. Vrednost uvoza (izvzemši denarni promet in promet z dragimi kovinami) je znašala meseca oktobra 132,500.000 K, a 111,400,000 K meseca septembra; vrednost izvoza znaša 107,000.000 kron, dočim meseca septembra samo 61,800.000 kron. V primeri z mesecem oktobrom 1913 je dosegel uvoz 44, izvoz pa 40 odstotkov lanske blagovne vrednosti v istem mesecu. Dvignil se je torej zlasti izvoz, ker je eksport meseca avgusta znašal le sedmico izvoza istega meseca lani in ta septembra pa že četrtnico lanskega izvoza istega meseca. Trgovinska bilanca izkazuje letos za mesec oktober 25,500.000 kron pasiv, dočim jih je izkažovala lani meseca oktobra 32,500.000 kron, tako da se je letošnja bilanca izboljšala za 7,000.000 kron.

Uvoz strovin je nazadoval v primeri s prejšnjim letom za 105,500.000 kron, ki odpada večinoma na pavolo in druge pleteninske sirovine, potem na premog, kože in semena. Uvoz polfabrikatov je nazadoval okroglo za 27,000.000 kron, in sicer je izostal zlasti ovoz usnja in preje. Uvoz dovršenih izdelkov je nazadoval za 34,400.000 kron ter se tiče zlasti svilenih izdelkov, strojev, ur in instrumentov, usnjenih izdelkov, vočnega in pavolnatega blaga. Izvoz sirovin je nazadoval za 39,800.000 kron ter se nanaša zlasti na izvoz hmelja, kožuhovine in kož, rjavih premog, volno, perutninska jajca itd. Polizdelkov se je izvozilo skupaj za kron 36,000.000 manj. Prizadeti so zlasti otesani in žagani les, usnje, pavoljna preja in slad. Izvoz izdelanih fakrikatov pa je nazadoval v primeri z istim mesecem lani za 83,900.000 kron, in sicer se je izvajalo manj zlasti sladkorja, pavoljnatega blaga, prtenine, volnenega blaga, konfekcije, usnjenih izdelkov, lesnih izdelkov, rafiniranega rudninskega olja, steklenega blaga, kovinskega blaga in strojev.

V mesecih januar do vštevši oktober 1914 je znašal uvoz 2489,700.000 kron, to je za 287,400.000 kron manj nego lani v istem času, izvoz je znašal 1768,000.000 kron, to je za 490,300.000 kron manj nego lani v istem času. Trgovinska bilanca izkazuje torej v prvih desetih mesecih letosnjega leta 720,900.000 K pasiv, dočim so znašala pasiva v istem času leta 1913 518,000.000 kron in 1912, leta 728,700.000 kron. V tekočem letu so dosegla pasiva že konec julija meseca okoli 600,000.000 kron.

V blagovnem prometu med Avstrijo in Ogrsko je znašal meseca oktobra uvoz iz Ogrske (izvzemši denar in drage kovine) skupaj 129,000.000 K, proti 96,800.000 kron meseca septembra in izvoz na Ogrsko 105,200.000 kron proti 78,400.000 K meseca septembra. V primeri z mesecem oktobrom 1913 je bil uvoz letos meseca oktobra za 8,300.000 kron, izvzec pa za 36,800.000 K manjši. Bilanca izkazuje za mesec oktober večji uvoz za 33,800.000 kron. Dasi je uvoz iz Ogrske pri večini blaga v primeri z uvozom istega meseca lani bolj nazadoval, vrednost upeljanega blaga vendar razmeroma ni znatno manjša, ker izkazuje na eni strani večji uvoz klavne in vozne živine (+ 14,700 živali, oziroma vrednosti za 11,800.000 kron) in na drugi strani ima zaradi podraženja žita in moke uvoz tega blaga, dasi je uvoz precej nazadoval, večjo vrednost (skupaj 5,000.000 kron). Uvoz žita je bil za 340.000 meterskih centov, moke pa 278.000 meterskih centov manjši nego meseca oktobra 1913. Očividno je nazadoval uvoz tobaka, sadja, sočivja, perutnina, vina, oglja, volne itd. Razen klavne živine in perutninskih jajec se je upeljalo več kož in kožuhovine. Izvozilo se je na Ogrsko razmeroma vsakega blaga nekaj manj, zlasti je nazadovalo izvajanje pavoljnega, volnenega in svilnega blaga, konfekcije, usnja in usnjatih izdelkov, mineralnega olja, kovinskih izdelkov t.-r. strojev, instrumentov in ur, pohištva, steklenega blaga itd.

Za mesece januar do vštevši oktober 1914 znaša vrednost izvoza iz Ogrske 991,500.000 kron, to je za 66,100.000 kron manj nego lani v istem času, in vrednost izvoza na Ogrsko 1051.000.000 kron ali za 151,100.000 kron manj nego v istem času leta 1913. Provizorična trgovinska bilanca za prvi deset mesecov 1914 izkazuje za Avstrijo aktiva v znesku 59,500.000 kron proti 144,500.000 kron za isti čas lanskega leta.

Razno.

Srečne božične praznike

želite

vsem somišljenikom in prijateljem uredništvo in upraviteljstvo „Štajerca“.

Pomen kmetijstva. List „Rheinisch-Westfälische Zeitung“ piše: „Kmetijski razvitek Nemčije kaže sploh jako zdrave smeri. Medtem ko je na Angleškem 90 % vse kmetijske površine oddano v najem, se nahaja toraj v lasti veleposestnikov, je Nemčija večjidel kmetijska dežela in se v njej število kmetov vedno povečuje.“

Kmetska površina zemlje raste z vsakim letom, medtem ko se veleposestvo v ednaki meri zmanjšuje. Najmanje sedem desetin vse kmetijske površine na Nemškem je v kmetskih rokah. Ostanek je veleposestvo; opomniti pa je, da je v tem zaračunjena tudi velika fiskalična in gozdna last. Gotovo se zamore pri nas še mnogo v notranji kolonizaciji napraviti in upati je, da bode po vojni ravno to vprašanje hitreje rešeno. Kajti eno dokazala je ta vojna že zdaj posebno jasno, da imamo pričakovano zmago v prvi vrsti nemškim kmetom zahvaliti, ki so prehrano našega naroda neodvisno od inozemstva omogočili. To bode vedno slava v zgodovini nemškega kmetijstva. In marsikak bode izpozna napake angleškega mišlenja, ki je smatralo usodo kmetijstva za zepečateno. Eden najlepših iz te vojne sledenih plodov bi bilo prepričanje, da potrebuje nujno en stan druzega k svoji eksistenci in da je prospeh enega stanu ovisen od prospeha druzega. Klic po kmetih, ki se ga čuje danes na Angleškem — prepozno, ker se ne da nič uresničiti — nam bodi resno svarilo!

Dajanje pojasnil o naslovin za vojno pošte.

1. Glavni pogoj za neovirano odpravljanje vseh pošiljatev vojne pošte je, da se navede pravilna (pristojna) številka urada vojne pošte, kateri pripada adresat. 2. Vsako poveljstvo, vsako vojaško krdelo, vsak zavod ter vsaka posamezna oseba armade v vojni je odkazana uradu vojne pošte z določeno številko. 3. Ako se izpremeni razvrstitev formacij ali ako dobe osebe povelje drugam itd., se seveda večinoma izpremeni tudi pristojna številka urada vojne pošte prizadeti oseb. 4. Da se pošiljačem pošiljatev vojne pošte — ki ne vedo pristojne številke urada vojne pošte, kateri pripada prejemnik — da prilika v takih primerih poizvedeti pristojno številko urada vojne pošte, je vojno ministerstvo v sporazumu s c. kr. ministerstvom za deželno bran in s kralj. ogr. ministrom za deželno bran, ustanovilo naslednje urade za pojasnila, in sicer: a) pri stalnih nadomestnih krdelih vseh čet in zavodov c. in kr. vojske, c. kr. in kr. ogr. deželne brambe ter pri c. kr. črnovojnih okrajnih poveljstvih in kr. ogr. črnovojnih poveljstvih, potem b) pri c. in kr. vojaških poveljstvih v Moravski Ostravi, na Dunaju, v Gradcu, Budimpešti, Požunu, Kaši, Munkaču, Temešvaru, Pragi, Litomericah, Nagyszében, Zagrebu, Inostru, Sarajevu in Mostaru, nadalje c) pri kralj. ogr. distriktnih poveljstvih deželne brambe v Budimpešti, Segedu, Kaši, Požunu, Kološaru in Zagrebu. 5. Vprašanja o naslovin za vojno pošto je načavljeni načeloma na stalna nadomestna krdela (t. j. nadomestni bataljon, nadomestna kompanija, nadomestna baterija, nadomestni eskadron,

nadomestni depot) tistega vojaškega krdela (tisti zavoda), oziroma na tisto črnovojno (okrajno) poveljstvo, h kateremu je ob mobilizaciji odrinil dotočnik, čigar številka urada vojne pošte se zahteva. Ako to iz kateregakoli razloga ni mogoče, je vprašanje nasloviti, ako gre za osebe, ki so uvrščene pri formacijah c. in kr. vojske, c. kr. deželne brambe ali c. kr. črne vojske, na bližnje poveljstvo v točki 4. pod b) navedenih vojaških poveljstev; ako gre za osebe, ki so uvrščene pri formacijah kralj. ogr. deželne brambe ali kralj. ogr. črne vojske, pa na bližnje poveljstvo v točki 4. pod c) navedenih distriktnih poveljstev deželne brambe. Povprašati se sme pri vseh prej imenovanih poveljstvih, krdeli in zavodih samo pismeno in po pošti. Za to je vporabljati frankiranje dopisnice z odgovorom. 6. Na dopisnici I (vprašanje) je navesti: a) šaržo in ime tiste osebe, katere naslov za vojno pošte se zahteva; b) vojaško krdelo (t. j. polk, bataljon, divizijo), oziroma zavod, nadalje pododdelenek (t. j. kompanijo, eskadron baterijo), pri katerem je uvrščen dotočnik. 7. Na dopisnici II (odgovor) je namestiti naslov tiste osebe, kateri se naj poslje odgovor. 8. V točki 4. oznamenjena vojaška poveljstva, krdela in zavodi imajo primerno napotilo. Priponiti se pa mora, da traja precej časa, preden naznani armada v vojni izpремembre v pristojnih številkah urada vojne pošte stalnim nadomestnim krdelom in črnovojnim (okrajnim) poveljstvom za seboj, in zato ni mogoče, da izjemamo ta ali drugi naznanjeni naslov za vojno pošto že ni več pravilen ob času, ko ga naznani dotočni vojaški oblastvo.

Ponesrečen atentat na angleškega kralja. V Rotterdamu bila je razširjena vest, da je poskusila neka francoska dama aristokracije angleškega kralja Jarja usmrtila. Ko se je namreč kralj izkrcal, približala se mu je ta dama, ki so jo pa takoj prijeli. Zakričala je: „Morilec, ti si mi moja dva sinova usmrtil!“ V preiskavi dejala je ta visoka francoska plemkinja, da sta njena dva sinova kakor tudi njen zet v vojni padla. Ona smatra angleškega kralja za povzročitelja te svetovne vojne in ga je hotela zato umoriti.

Junaška smrt 14-letnega dečka. Kot najmlajši vojak v nemški armadi padel je na severno-francoskem bojišču vojni prostovoljec Peter Piry, ki je bil šele 14 let in 8 mesecev star. Deček je sin nekega železniškega čuvaja v Saarbrückenu.

Neposredni davki. Piše se nam: Tekom 1. četrletja 1915 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotečni oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najeminski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najeminskega davka in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1915, 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1915, 3. mesečni obrok dne 31. marca 1915. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrletni obrok dne 1. januarja 1915. Ako se navedeni davki oziroma pripadne deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po pretekli zgoraj

omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januvarja 1904. l. dež. zak. št. 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotočnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotočne dolžnosti in za vsak zamulen dnu 1:3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po pretekli plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteckimi zamudnimi obresti vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Nemška posest na zapadu. Po račnsih francoskih listov v Parizu meri nekdanjo francosko ozemlje, ki se naheja zdaj v posesti nemške armade, 20 100 km². V Belgiji je le še 400 km² v rokah naših združenih sovražnikov, medtem ko se nahaja vsa druga belgijska zemlja 29 000 km² že v nemških rokah.

Na smrt obsojena špiona. Mestni magistrat v Teschenu razglaša: „C. kr. sodišče etapne komande 4. kora kot vojno sodišče je obsodilo dne 12. decembra 23-letnega mizarja Antona Germela iz Varšave in 21-letnega godca Josipa Müllerja iz Vysoka na Češkem na smrt na vešalih in sicer se ima kazen izvršiti najprej na Germelu. K tej vesti poroča „Nova Reforma“: Anton Germel se je po narociju štaba 3. ruskega kora napotil iz Okucima v Fordanov v svrhu, da izsledi pozicije nemških čet, njih številnost in vrsto orožja. Müller pa se je v isto svrhu dne 7. t. m. odpravil iz Okucima v Novi Targ. Oba sta bila aretirana v Krzczonowu, še predno sta mogla izvršiti svoj namen. Obesili so ju takoj po sodbi.“

Mladi Putnik. Kakor je bilo že zadnjič poročano, je bil nečak generala Putnika pri Užicah vjet. O tem piše v listu „Az Est“ neki poročnik med drugim tako-le: „Mladi Putnik, ki sem ga včeraj eskortiral z 2100 drugimi vjetniki, se je izjavil, da si vsak Srb, vojak ali civilist, želi miru, ker ljudstvo vojne ne more več zdržati. On posebno bi bil v dosedanjih bojih rad žrtvoval življenje, pa je znabiti bolje, da je ostal živ, ker bo znabiti še določen za večje naloge. Mladi mož se piše s polnim imenom Jeroform C. Filipovič in obiskuje peti gimnazijski razred. Pozna se mu trpljenje in napor...! To karto je sopodpisal tudi mladi Putnik.“

„Pa je šel!“ „Königsberger Volkszeitung“ piše: Pri vasi E. so se pojavile ruske stranske patrulje, dočim so glavne čete šle po oddaljeni veliki cesti. Posamezen jezdec se je približal malo hiši kočarja G. ter je stopil v sobo. Hišni gospodar se je skril. Rus je zahteval od žene, ki je bila sama v sobi, naj mu da kruha. Prinesla je kruh in ga položila na mizo. Ravno je hotel vojak maslo namazati na kruh, ko je stopil v sobo otrok. Ta je ogledoval Rusa in se nasmehnil. Nič se ni zgodilo. Pa stopi v sobo drug otrok, pa še eden in še eden. Rus postane resen in ogleduje otroke. Pa pride v

Ruski obrazi.

Kakor znano, so združeni sovražniki tudi razne divje in poldivje narode proti nam in nemškim našim zaveznikom združili. Med ruski vojnimi vjetniki, ki so jih dobili hrabri naši vojaki, se nahajajo tudi prav tipični azijski obrazi. Naša slika kaže skupino Baškirov, Kirgizov in Tatarov, ki so se borili v ruski armadi.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerc“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsek pravi prijatelj ljudstva
bude torej:

1. „Štajerc“ naročnik

2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“

3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zaostali, naj jo blagovolijo vposlati!

Vsi na delo za naš list!

sobo še šesti in sedmi in končno tudi osmi otrok. Tedaj pa je položil Rus kruh nazaj na mizo. Zdaj je pogledoval ženo in otroke, zdaj kruh in maslo. V ceh so se mu zasvetile solze. Spomnil se je pač lastne rodbine. Naenkrat je vstal, porinil kruh, maslo in nož od sebe, pogledal še enkrat številno rodbino, pa je šel, ne da bi rekel besedico.

Junaško smrt storil je na Srbskem bojišču g. Adolf Linhart, brat našega urednika. Pokojnik je stopil prostovoljno v armado.

Umrla je v Ptiju g. Marija Leskoschegg. L. j. z.!

Javne pritožbe. Kakor se nam poroča in iz več strani pritožuje, se žene, katere dobe podpora za pod orožje poklicane može večkrat tako opijano, da kar na javnih ulicah in cestah obležijo. Naznanjam torek, da se bodejo ti za žene zelo sramotni slučaji oblasti takoj naznani, da se naj istim podpora odtegne.

Slovenec obsojen. Odgovorni urednik ljubljanskega klerikalnega „Slovenca“ Mihal Moškerc bil je zaradi razčlenjenja časti gospodične Kamile Theimer na 600 kron globe odnosno na 2 meseca zapora in na povrnitev vseh ogromnih troškov obsojen.

Deželni poslanec Richard Klammer † Žalostna vest nam pribaja zopet v božičnih praznikih. V torek opoldne umrl je po težki bolezni v 60. letu svoje starosti g. deželni poslanec in graščak Richard Klammer na Ebensfeldu pri Ptiju. Pokojnik bil je ravno tako v zastopu štajerske dajele kakor tudi v kmetijskih krogih, kako znan in priljubljen. Bil je Nemec, ali njegovo blago srce čutilo je istotako pošteno in gorko za slovensko kmetsko ljudstvo. Bil je veden dobrotnik svoje okolice in ljudstvo ga je izredno visoko čislalo. Nam je bil pokojnik ne samo zvest priatelj, marveč tudi marljiv sodelavec in pomočnik. Pokojnik spadal je med ore redke može, katerim celo politični in drugi sovražniki ne morejo ničesar hudega očitati. Zdaj je šel od nas... Njegov spomin pa ne bude nikdar pozabljen!

Od Rusov vjet bil je glasom poročil listov g. zdravnik dr. Serneč iz Celja.

Na Grobelnem ustanovili so novo podružnico tako blago delujočega nemškega „Schulvereina“.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Naši boji na morju.

K.-B. Dunaj, 23. decembra. Uradno se razglaša:

Francoski podmorski čoln „Curie“ bil je, brez da bi prišel do napada, na našem obrežju od baterij na suhem bombardiran in se je potopil. Komandant in 26 mož so rešeni in vjeti. Drugi oficir je izgubljen.

Naš podmorski čoln XII (komandant lajtnant Egon Lerch) je 21. t. m. pri Ottrantu napadel iz 16 velikih parnikov obstoječe francosko brodovje. Francoski zapovedni parnik, tip Courbet, bil je dvakrat zadel. Vsled tega je v sovražnem brodovju nastala zmešnjava, nevarna bližina posameznih parnikov in visoko morje preprečila je podmorskemu čolnu, izvedeti kaj o nadaljnji usodi zadetega sovražnega parnika.

Mornarični urednik.

Govor feldmaršala Hindenburg.

Šolski otroci so zmagovitega nemškega vojskododa feldmaršala Hindenburga slavili. Ob tej priložnosti imel je Hindenburg nagovor, v katerem je med drugim dejal:

„Zahvaljujem se Vam za prijazne besede hvale in upanja, ki ste jih na me naslovili, zahvaljujem se mladini, ki se je tukaj tako številno in tako navdušeno zbral. Ali meni ne pristoja hvala za uspehe, ki smo jih dosegli napram ruskemu sovražniku. Jaz sem dal k temu le ime. Hvala gre Bogu Gospodu, ki nas je vedno milostno obvaroval in ki nas bode tudi v bodoče obvaroval, kajti on nas ne more nakrat od svoje očetovske roke izpustiti. Hvala gre cesarju, ki mi je dal zaupanje, ravnati po mojih načrtih. Hvala gre pomočnikom in sodelovalcem, ki so neumorno dan in noč pomagali, dokončati težko delo. Hvala gre pa tudi zlasti naši hrabi armadi, ki je v redki vztrajnosti z nedoseženim pogumom in hrabrostjo moje misli uresničila. Najpogumnejši načrti ne pomagajo nič, ako se ne moremo zanesti na izobraženo, vrlo moško armado. Jaz gledam z upravljanjem v bodočnost. Gospod Bog daroval nam bode častno zmago!“

Nemci proti Varšavi.

Po veliki avstrijsko-nemški zmagi so zavzeli Rusi nove postojanke, iz katere jih pa bodojo silovito napredajoči Nemci istotako vrgli. Glasom zadnjih poročil so Nemci na raznih krajih že prekoračili reki Bzura in Rawka, ki tečeta komaj 50 km od Varšave. Sme se torej govoriti, da korakajo Nemci proti Varšavi. Poročilo pravi:

„K.-B. Berlin, 22. decembra (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Na vzhodnem bojišču je položaj v vzhodni in zahodni Prusiji nespremenjen.

Na Poljskem stojijo naši vojaki v hudi bojih za Bzura in Rawka - oddelki. Na mnogih krajih je prehod čez ta oddelki že izvršen. Na desnem bregu Pilice stoji še borba zvezanih vojakov.

Najvišje armadno vodstvo.“

Avstrijsko severno poročilo pa pravi:

K.-B. Dunaj, 22. decembra. Uradno se danes opoludne razglaša:

V Karpatih se bojuje južno gorovja v pokrajini rek Nagy-Ag, Latorca in Ung.

V Galiciji so šli Rusi včeraj zopet k napadu, brez da bi prodri. Zlasti ob spodnjem Dunajcu so imeli težke izgube.

Ob Nidi in v prostoru južno Tomaszowa razvili so se manjši boji.

Boji pri Przemyslu trajajo naprej.

Namestnik generalstabnega šefa:

v. Höfer, feldmaršallajtnant.

Francoska ofenziva na celi črti odbita. — Armadno povelje Joffre-ja.

K.-B. Berlin, 21. decembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana 21. t. m. do poldne: Pri Nieuportu so bili tudi včeraj odbiti francoski napadi.

Med Richebourgom, L'Avoue in ob prekopu D'Aire à La Bassée so napadle naše čete postojanke Angležev in Indijcev. Sovražni strelski jarki so bili osvojeni z naskokom, sovražnik je bil vržen iz njih s težkimi izgubami. Zaplenili smo 1 top, 5 strojnih pušk, 1 metalec min in smo vjeli 250 Angležev in Indijcev, med njimi 10 častnikov.

Osovili smo zopet 18. decembra pri Notre Dame de Lorette izgubljeni strelski jarek.

V okolici Souain-Massiges, severo-vzhodno od Chalonsa so včeraj Francozi silovito napadli in so prodri na nekem mestu v naše prednje strelske jarke. Vsi njih napadi so se pa izjalovali v našem ognju. Francozi so pustili v naši roki 4 častnike in 310 mož. Veliko število padlih Francozov leži pred našimi postojankami.

V Argonih smo zopet vzeli nek važen gozdni vrh pri Le Four de Paris, zaplenili smo 3

strojne puške, 1 revolverski top in smo vjeli 275 Francozov.

Popolnoma so se izjavili z veliko silo izvedeni napadi Francozov severo-zahodno od Verduna.

Veliko živahnost Francozov pred celo našo fronto pojasnjuje naslednje pri nekem francoskem častniku najdeno armadno povelje generala Joffre-ja z dne 17. decembra 1914.

„Armadno povelje 17. decembra 1914. Siloviti in neprestani napadi tekom 3. mesecev niso v stanu, da bi nas prodri. Povsod smo se jim upirali zmagovito. Napočil je trenutek, da izrabimo slabosti, ki se nam nudijo, ko smo se ojačili z ljudmi in materialom. Odbila je ura za napad. Ko smo držali nemške sile v šahu, gre zdaj zato, da jih zlomimo in da končno oprostimo deželo sovražnika. Vojaki! Bolj kot kdaj prej računa Francija na vašo srčnost, na vašo odločnost in na vašo voljo, da za vsako ceno zmagamo. Zmagali ste že ob Marni, ob Yseri, v Lotringiji in v Vogezih; znali boste zmagati do končnega triumfa! Joffre.“

Najvišje vodstvo armade.

Bajni lasje olepšajo tudi drugače ne ravno lepo oblike. Zato negujmo lase in glavno kožo z oživljajočim, osvežujočim, bolečine odpravljaljajočim, čistocim Fellerjevin rastlinskim esenc-fluidom z zn. „Elsafloid“, ki je neobhodno potreben tudi za negovanje obraza, kože, umivanje oči, zoper bolečine in trepetanje v očeh, zoper pege, sozrelec itd. 12 steklenic pošte franko za K 6 — lekarjar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 24 (Hrvatska). Naroči se obenem tudi lahko Fellerjeve tek pospešujoče, prebavo urejujoče „Ela“-kroglice 6 skatlje za 4 krone 40 h franko.

Važno za vsako ženo, podčuti se o bigjeni in negovanju trupla in zlasti pridobiti si jasnosti, koliko bolezni pri ženskah le vsed neprevidnosti nastane, in kako lahko se to prepreči: — napoldjni način pove to zanimiva knjiga „Was ist Hygiene“, ki jo na zahtevo kemik C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschgassee 4 brez troškov pošlje.

Dekla

poštena, okoli 25 let

stara, se takoj sprejme

pri g. Leopoldu

Geringer v Spielfeldu.

Piše se lahko v slovenskem jeziku 811

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pove Josef Wesjak, Puntigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Sodarski

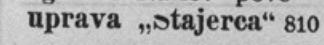
učenec

se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri g.

Hans Steudte, sodarski mojster, Ptuj, Brandgasse. 802

Deček

iz dečje, 15 let star, prosi, da se ga sprejme kot učenca v špecerijski trgovini. Naslov pove uprava „Stajerec“ 810

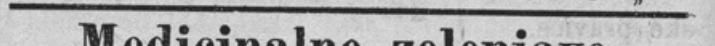

Vinski iztoč

J. Kräber, Allerheiligengasse št. 13

priporoča k praznikom pristna naturna vina iz lastnih goric:

Okičko 1913	72 vinarjev
Zavrčko, Muškatec 1913	88 "
Okičko 1912	72 "
Zavrčko 1912	90 "
Ljutomerski rizling	95 "
Ljutomerski mosler (1913)	112 "
Izborni sadni mošt	82 "

Medicinalne zelenjave

geist, olja, esence, živinski praški in zdravila, obvezne snovi in gumijev blago, desinfekcijska sredstva, vogleno kislo apno, asbest, francosko želatino za čiščenje vina

priporoča

medicinalna drožerija „ZLATI KRIŽ“

Mag. pharm. Viktor Hayd

Bismarckstrasse 6, PTUJ preje Wegschaider. §

Lahka dobra zimska služba za mladino za na dom

za obojni spol, osebe že od 14 let naprej si lahko zaslužijo pod jamstvom 20—30 vin. na uro. Delo je lahko in brez posebnega znanja. Kdor želi imeti pojašnila, poduk in vzorec od dela, naj pošlje 60 vin. v znamkah, kateri znesek zadostuje tudi za nadaljnjo pripravo tega dela. Naslov:

Jakob Pučko, mizar, Siebendorf, p. Steindorf §

Straschill'ova grenčica iz zelenjave.

(Straschill's Kräuter-Bitter)

iz premiirane štajerske žgalnice finega domačega žganja in veledestilacije

Max Straschill v Ptiju.

To je izdelek najvišje dovršenosti in nedosežen v dobroti ter vplivu.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin. Izdeluje se iz najboljših kot domača sredstva znanih dobro vplivajočih zdravilnih zelenjav in korenin ter iz najboljših temeljnih snovi.

V Straschill'ovi grenčici iz zelenjave

vporabi se le izbrane najfinješe aromatične zdravilne zelenjave in korenine najizbornejše vrste. Ekstrakcija t. j. dobava in izsesanje vplivajočih snovi iz zelenjav in korenin, zgodi se po najnovejšem, znanstveno izkušenem ekstrakcijskem načinu. S posameznimi zelenjavami in koreninami se različno ravna in sicer na ta način, da se porabi za vsako rastlino (Droge) ono ekstrakcijsko metodo, po kateri se iz iste najbolje zahtevano snov izvleče.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je čisti, naravni izvleček (ekstrakt) najboljših zdravilnih zelenjav in najbolje vplivajočih korenin.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

vpliva vsled svoje sestave milo na prebavljanje, okrepa želodec in truplo in je jako prijetna.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je domače in želodčno sredstvo, napravljeno z ozirom na namen. — V nobeni domačiji naj je ne manjka!

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je neobhodno potrebna pri večjem telesnem naporu in šrapacah. Posebno priporoča se Straschillovo grenčico iz zelenjave za turiste, lovce, potnike na morju, vojaštvo, romarje itd.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je izvrstna dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin (garantirano prosta od vseh esenc in ojstrih, zdravju škodljivih snovi.)

Zahaja naj se povsod izrecno

Straschill'ovo grenčico iz zelenjave

(„Straschill's Kräuter-Bitter“)

in zavrne naj se vsako drugo manjvredno blago.

MAX STRASCHILL v PTUJU

premijirana štajerska žgalnica finega domačega žganja in veledestilacija.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za 102

službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptiju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Preselitev. Zraven kavarne „Tegetthoff“ Tegetthofstr. 44. Lastnoizdelovanje vaselina in čeveljske krême. Zaloga kratkega blaga, konfekcije in pohištva
E. SREBRE, Maribor. 797

Dobro gostilno

na najboljši postaji v Vitanju da inteligentni, obrta večji obitelji brez otrok, ali z malo družino od 1. februarja 1915 v najem nadučiteljeva soproga gospa Amalija Rupnik v Vitanju (Weitenstein). 801

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 1. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zapri); ob nedeljnih in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

I kopelj z vrednim zrakom, paro ali "Brausebad" z rjavo K — 70

Kravji majerski ljudje

najmanje 3 osebe za delo, pridna oseba za molžo, ki se razume pri teletih, izreji in pitanju telet z letnim spričevalom, se 1. januarja 1915 pa le v letno službo sprejmejo. Dobijo: prosto stanovanje, drva, njivo za zelenjavno, vsak dan 2 litra mleka, prosto krmo za 1 kos mlade živine v gračinskem hlevu in na leto 960 K gotove plače. Le tretjni, mirni in pridni ljudje naj natančno nemško pišejo ali pa se osebajo s svojimi dokumenti predstavijo. Starost prosilca in tudi njegovih otrok je treba naznaniti.

Graščina Steinhof pri Radgoni. 803

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

— v porabo. Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!

Namesto K 12.— samo K 6.—

15.000 parov čevelj na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žeblanim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkom oddati in prodam vsled tega par pod proizvajalno ceno za samo K 6.—. Se dobijo za gospode in dame in v vsaki velikosti.

Poslje po povzetju

807

Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.

(Postavno varovan.)

Z dvojnim relikom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Z združenimi močmi ali pa Viribus unitis 1914 ali pa z oficijelnim zveznim krizem c. k. vojnega ministerstva: jeklo ali nikel 5 K, z usnjam

napestnikom K 6.—, z radium-pripravo K 10.—, z zepno budilico K 15.—, cena niklasta ura K 8.—. 3 leta garancije. Pošlje po povzetju prva zaloga vojnih ur

750

Max Böhnel, Dunaj IV.,

Margaretenstr. 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

V nedeljo odprto.

Užigalice! Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši iz vrstne „Štajerčeve užigalice“ V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah

KAVA

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10.— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinješi čaj K 2.— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta.

756

Pridni komi

(vojaščine prost) oziroma prodajalka, zmožen nemščine in slovenščine, prednost iz dežele, se sprejme pri gospodu F. Mitteregger, trgovina z mešanim blagom, Lavamünd na Koroškem. 88

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.
Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 806

med dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusa doza K 3.—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8.—

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/R.

Razpoložljatev strogo diskretnej.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram, v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v dišavi A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

priporoča se glede vsakega med
hranilnične zadeve spadajočega
posredovanja, istotako tudi za
posredovanje vsakoršnega posla
z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami
radovoljno in brezplačno vsaka
zadeva pojasni in po vsem
vstreže.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta

1862.

Giro-konto pri
podružnici avst.
ogerske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob
delavnikih od
8—12 ure.

Proti

okuženju

se moramo tembolj varovati, ker nastopajo zdaj naleznjive bolezni kakor: šarlah, koze, kolera, tifus z večjo močjo. Zato

naj se rabi

povsod, kjer nastopajo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki mora biti v vsaki hiši na razpolago. Najpriljubnejše desinfekcijsko sredstvo sedanjosti je brezvomno

LYSOFORM

ki je brez duha, ni strupeno in je po ceni ter se dobri v vsaki lekarni ali drožerji à 80 vinjarjev. Vpliv Lysoform je zanesljiv in hiter; zato ga priporočajo zdravniki za desinfekcijo na bolniški postelji, za umivanje ran, žulov, za antiseptične obvezne in irrigacije.

Lysoform-milo

je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1% Lysoforma in vpliva antiseptično; zamore se uporabiti na najobčutnejši koži. Napravi kožo mehko in gibčno. Vi boste v bodoče vedno to izbrano milo rabili, ki je le navidezno draga, v rabi pa jako ekonomično, ker je izdatno.

En kos stane eno krono.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antiseptična ustna voda, ki odpravi takoj in sigurno ustni duh, bledi zobe in jih konzervira. Zamore se rabiti tudi pri vratnem kataru, kašlu in nahodu za grglijanje po zdravniškem predpisu. Par kapljic zadostuje za čašo vode. Originalna steklenica stane 1 kruna 60 vinjarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ daje na zahtevo zastonj in franko kemik HUBMANN, Dunaj XX., Peterschgas 4.

40

Kupiti se išče:

100 do 500 m³ borovega in smrekovega okroglega lesa, primerenega za rezanje.

Ponudbe na Richard Tolazzi,
v Ormožu.

723